Súd:	Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka:	19C/14/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6420202008
Dátum vydania rozhodnutia:	16. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Andrea Gindlová
ECLI:	ECLI:SK:OSZH:2021:6420202008.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Andreou Gindlovou v právnej veci žalobcu: R. Y., Q.. XX.XX.XXXX, W. U. U. Š., U. XX, Š. K. Y., v konaní právne zastúpeného JUDr. Rudolfom Fajbíkom, advokátom, so sídlom Dobšinského 14, 969 01 Banská Štiavnica, IČO: 51 028 557, proti žalovanému: KOOPERATÍVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, v konaní zastúpenému JUDr. Baltazárom Mucskom, advokátom, so sídlom Vajnorská 55, 831 03 Bratislava, IČO: 42 174 856, v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.000,- € v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd žalobu žalobcu vo zvyšnej časti z a m i e t a .

Súd p r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1.Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa XX.X.XXXX domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu z titulu nemajetkovej ujmy sumu vo výške 20.000,- € spolu s príslušenstvom. V žalobe poukázal na to, že utrpel pri dopravnej nehode zo dňa XX.X.XXXX rozsiahle zranenia. Predmetnú dopravnú nehodu zavinil R. Ď., Q.. XX.X.XXXX ako vodič osobného motorového vozidla, v ktorom sa žalobca viezol ako spolujazdec. Vinník nehody bol odsúdený Okresným súdom Ž. Q. F. v konaní XT/X/XXXX. Náhrada škody bola likvidovaná žalovaným z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu prevádzkovateľa vozidla postupne podľa jednotlivých čiastkových nárokov uplatnených žalobcom (náhrada za bolesť, náklady spojené s liečením, strata na zárobku, sťaženie spoločenského uplatnenia). Žalobca v ďalšom poukázal na to, že žalovaný je pasívne legitimovaný aj v zmysle § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z., nakoľko bol judikatúrou ustálený výklad, že náhrada nemajetkovej ujmy v zmysle § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu podľa citovaného zákona, nakoľko nemajetková ujma je v širšom ponímaní škodou na zdraví. Z uvedeného dôvodu si žalobca uplatnil u žalovaného nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podaním zo dňa XX.X.XXXX, na čo však žalovaný nijako nereagoval. V ďalšom žalobca poukázal na to, že pri dopravnej nehode utrpel fyzickú i psychickú traumu. Zranenia zanechali trvalé následky na jeho fyzickom zdraví, ktorých následkom je trvalá invalidita žalobcu. Žalobca pritom utrpel úraz vo veku 38 rokov, teda ešte mladý sa stal následkom úrazu invalidným. Pred dopravnou nehodou bol pritom v primeranom zdravotnom stave, netrpel žiadnym závažným ochorením. V súčasnej dobe nemôže vykonávať ťažšie fyzické práce, dvíhať bremená, nemôže zobrať na ruky svoje malé deti. Nemôže sa venovať svojej záľube, či už manuálnym prácam, športu, činnosti v DHZ. Určitú dobu nemohol viesť ani intímny život. To všetko výrazne ovplyvnilo aj jeho psychický stav, keď najprv vyhľadal pomoc psychológa a následne aj psychiatra. Žalobca sa ťažko vyrovnáva so zmenou svojej životnej situácie, obáva sa

budúcnosti, trpí úzkosťou, smútkom, nespavosťou, zmenami nálady, podráždenosťou. Psychiater u neho diagnostikoval depresívnu poruchu. Z vyššie uvedených dôvodov, žalobca poukázal na to, že súd by mal pri rozhodovaní o nemajetkovej ujme prihliadnuť najmä na okolnosti na strane žalobcu, ktorými sú vek a zdravotný stav žalobcu, rodinný stav, zamestnanie a záujmové činnosti, ako aj jeho osobný život. Vzhľadom na rozsiahle následky nemôže byť, podľa názoru žalobcu, primeranou náhradou vzniknutej nemajetkovej ujmy len nepeňažné plnenie, avšak je potrebné danú nemajetkovú ujmu odškodniť peniazmi. Za primeranú a spravodlivú výšku finančného zadosťučinenia považuje žalobca sumu 20.000,- €, ktorá suma na druhej strane pre žalovaného nepredstavuje neprimeranú záťaž. Vzhľadom k tomu, že ide o peňažné plnenie, na ktoré zákon ukladá žalovanému v súlade s § 11 ods. 6 až ods. 8 zák. č. 381/2001 Z.z. lehotu, žalobca si súčasne uplatnil aj nárok na úroky z omeškania vo výške 5 % ročne, počítané od uplynutia zákonnej lehoty na plnenie, teda od XX.X.XXXX, nakoľko má za to, že dovtedy mohol žalovaný uplatnený nárok žalobcu posúdiť a mohol o výške plnenia so žalobcom aspoň rokovať. Žalovaný sa však o to ani nepokúsil a jednoducho ponechal vec nevybavenú. Podľa názoru žalobcu, náhle, nečakané a závažné poškodenie zdravia žalobcu zasiahlo do jeho osobnostných práv a rodinného života zásadným spôsobom a následkom je aj výrazná nemajetková ujma. V závere žalobca poukázal na to, že bodové hodnotenie náhrady škody nijako nezohľadňuje také kritériá, ako je vek poškodeného, jeho rodinný život, jeho spoločenskú angažovanosť, jeho emocionálne prežívanie životných situácií, jeho lásku voči partnerke a deťom, jeho pocit zodpovednosti za ich materiálne zabezpečenie a výchovu a pod.. Tieto okolnosti môžu byť vyhodnotené len v rámci posudzovania uplatneného nároku, ktorý je samostatným nárokom, má aj samostatné právne ukotvenie, a to popri nároku na náhradu škody na zdraví. Nie všetká škoda sa dá totiž zahrnúť pod inštitút náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, či náhrady za bolestné.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil v celom rozsahu a žiadal ju zamietnuť. Vo svojom písomnom vyjadrení poukázal na to, že nárok náhrady nemajetkovej ujmy nie je možné žalobcovi priznať, pokiaľ ich odôvodňuje z tých istých dôvodov, za ktoré mu bola poskytnutá náhrada škody na zdraví v zmysle ustanovenia § 444 Občianskeho zákonníka, t.j. náhrada za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia v súlade s ustanoveniami zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Uviedol, že žalobca si u žalovaného uplatnil nárok na náhradu škody na zdraví - bolestné, náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia, náklady spojené s liečením a úrazovú rentu, kedy mu v zmysle záverov šetrenia predmetných nárokov bolo zo strany žalovaného vyplatené bolestné spolu vo výške 8.836,- €, sťaženie spoločenského uplatnenia spolu vo výške 9.725,- €, náklady spojené s liečením spolu vo výške 238,02 € a mesačne mu je vyplácaná úrazová renta pre rok 2020 aktuálne vo výške 67,76 €. V prípade bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia ide o náhradu osobnej - nemajetkovej ujmy, ktoré sú odškodňované jednorázovo na základe bodového ohodnotenia v závislosti od rozsahu obmedzení pri uplatnení v živote a v spoločnosti. Ide o náhradu poskytovanú za trvalé následky vyvolané škodou na zdraví, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú možnosti poškodeného uplatniť sa v ďalšom spoločenskom živote, t.j. náhrada za dôsledky poškodenia zdravia v pracovnom, kultúrnom, súkromnom, ale napríklad aj športovom živote, teda náhradu všestranných obmedzení poškodeného v rôznych sférach jeho života, pri plnení jeho rôznych spoločenských úloh, ktoré sa prejavili ako dôsledok poškodenia zdravia. Žalovaný poukázal na to, že má za to, že zložky práva, ktoré si uplatňuje žalobca v danom konaní titulom nemajetkovej ujmy z dôvodu ochrany osobnosti sú zložkami práva, ktoré sa priznávajú v rámci odškodnenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Právo na náhradu škody na zdraví v zmysle ustanovenia § 444 Občianskeho zákonníka a právo na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka sú pritom samostatné nároky fyzickej osoby, ktoré však nemožno duplicitne uplatňovať na základe rovnakých skutkových tvrdení. Nie je prípustné, aby sa osoba dotknutá na zdraví pokúšala návrhom na ochranu osobnosti nahradzovať alebo navyšovať svoje nároky z titulu náhrady škody. Žalovaný má za to, že v danom prípade za žiadnych okolností nemožno subsumovať nároky žalobcu pod ustanovenia § 11 a 13 Občianskeho zákonníka. Nárok uplatnený podľa predmetných ustanovení Občianskeho zákonníka musí byť založený na iných skutkových okolnostiach, ktoré sa odlišujú od okolností, za ktoré bola poskytnutá náhrada podľa ustanovení zákona č. 437/2004 Z.z.. Simultánnosť týchto nárokov nie je kategoricky vylúčená vo vzťahu k jednej škodovej udalosti, ale ich kauza, a teda dôvody, pre ktoré sa uplatňuje, musia byť odlišné. V žalobe žalobcu sú však uvedené len tie dôvody, za ktoré už raz odškodnený bol, a preto má žalovaný za to, že jeho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nevznikol. Žalovaný vyslovil predpoklad, že žalobca sa snaží uplatniť si premlčané právo z titulu mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia, pri ktorom mu už uplynula dvojročná subjektívna premlčacia doba. Takéto konanie je však neprípustné a nemôže požívať právnu ochranu. Žalobcom uplatňovaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch je však v

kontexte štandardnej judikatúry neprimerane vysoká a neprimeraná. Základným princípom nemajetkovej ujmy a jej odškodnenia v peniazoch je pritom princíp primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá je spôsobilá aspoň sčasti zmierniť dôsledky neoprávneného zásahu a umožňuje, aby výška náhrady na jednej strane nevytvárala priestor pre obohacovanie sa, avšak na druhej strane umožňovala spravodlivé zadosťučinenie. Je potrebné zobrať do úvahy aj tú skutočnosť, že žalobca je žijúcou osobou, ktorej bola poskytnutá náhrada bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia a iných nárokov súvisiacich s poškodením zdravia. Preto má žalovaný za to, že ním požadovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy sa vymyká nielen judikatúre k náhrade nemajetkovej ujmy, avšak chýba jej aj „ratio“. Žalovaný súčasne zdôraznil, že nie sú rozhodujúce pomery žalovaného, ktorý nijako do práv žalobcu nezasiahol a zákon mu nedáva legislatívne možnosti zmiernenia následkov tohto zásahu ospravedlnením, prejednaním veci a pod.. Žalovaný súčasne namietol aj uplatnený nárok na úrok z omeškania, ktorý považuje za nedôvodný a nepreukázaný. V danom prípade má za to, že neexistuje právny základ na jeho uplatnenie. Povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty plnenia sa dlžník, podľa názoru žalovaného, dostáva do omeškania. Žalovaný v danom smere poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.03.2012, sp. zn. 6Cdo/185/2011. Záverom žalovaný namietol aj existenciu jeho pasívnej vecnej legitimácie v tomto konaní, nakoľko cez ustanovenia zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nemajetková ujma nenahrádza, keďže zákon tento pojem nepozná.

3. Prvostupňový súd vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. XXC/XX/XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 2.000,- € do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia a vo zvyšnej časti žalobu žalobcu zamietol. Odvolací súd uznesením sp. zn. XXCo/XX/XXXX-XXX zo dňa XX.XX.XXXX rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení rozhodnutia sa odvolací súd čiastočne stotožnil s názorom prvoinštančného súdu, že pokiaľ ide o nárok na náhradu škody na zdraví v zmysle ustanovenia § 444 Občianskeho zákonníka a nárok na ochranu osobnosti podľa ustanovenia § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka, ide o dva samostatné, vo svojej podstate autonómne nároky, ktoré môžu byť uplatnené v súvislosti s totožnou skutočnosťou - škodovou udalosťou (napríklad dopravnou nehodou) spôsobilou vyvolať dôsledky odôvodňujúce vznik hmotnoprávneho nároku na náhradu škody na zdraví i nároku na náhradu finančného zadosťučinenia vo forme náhrady nemajetkovej ujmy i v peniazoch. Odvolací súd prvostupňovému súdu uložil, aby v ďalšom konaní podrobne analyzoval jednotlivé dôvody uplatňovaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a ich kauzalitu k tvrdeným dôsledkom, a takto ustálené zistenia konfrontoval s tým, ktoré uplatňované dôvody a z nich plynúce dôsledky už boli žalobcovi kompenzované náhradou škody na zdraví, najmä vo forme odškodnenia sťaženia spoločenského uplatnenia.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, oboznámením listinných dôkazov - výzvou na plnenie zo dňa XX.X.XXXX, oznámením o poistnom plnení za sťaženie spoločenského uplatnenia, nákladov za lekársky posudok, lekárskym posudkom o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, rozhodnutím Úradu práce, soc. vecí a rodiny U. Š. zo dňa XX.XX.XXXX o vydaní preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, odborným posudkom o invalidite, rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa XX.XX.XXXX o výške invalidného dôchodku, rodnými listami mal. detí, potvrdením Obce R. ohľadne členstva v DHZ, dohodou o zmene pracovnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX, psychiatrickým vyšetrením zo dňa XX.XX.XXXX, psychologickým vyšetrením zo dňa XX.XX.XXXX, dokladmi predloženými žalovaným ohľadne likvidácie škody, výsluchom svedkov: W. K. (J.), N.. H.Q. K. (Y.), H. K. (Y.), pripojeným spisom Okresného súdu Ž. Q. F. XT/X/XXXX, znaleckým posudkom č. XX/XXXX-G. vypracovaným znalcom J.. H. E., ako aj ostatnými listinnými dôkazmi založenými v spisovom materiáli, a zistil nasledovný skutkový stav veci:

5. Dňa XX.XX.XXXX došlo v k. ú. U. Š. k dopravnej nehode, pri ktorej utrpel žalobca, ako spolujazdec v motorovom vozidle, zranenia. Danú dopravnú nehodu zavinil vodič motorového vozidla R. Ď., Q.. XX.X.XXXX, ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Ž. Q. F. Y.. M.. XT X/XXXX - XXX M. D. XX.XX.XXXX uznaný vinným za prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona a bol mu uložený podmienečný trest odňatia slobody v trvaní 4 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 18 mesiacov a súčasne mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu po dobu 18 mesiacov. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa XX.XX.XXXX. Náhrada škody bola likvidovaná žalovaným z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenou

prevádzkou motorového vozidla (poistná zmluva č. XXXXXXXXXX), a to tak z titulu náhrady za bolesť (vo výške 8.836,- €), z titulu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (9.725,- €), z titulu nákladov spojených s liečením (238,02 €), ako aj z titulu úrazovej renty vo výške 67,76 €/mesiac.

6. Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX-G. vypracovaného znalcom J.. H. E., (ktorý bol žalobcom predložený na pojednávaní po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu) súd zistil, že oproti nálezom odbornej lekárky z neurológie J.. P. R. datovaných XX.XX.XXXX G. XX.XX.XXXX sa u poškodeného k dátumu XX.XX.XXXX identifikoval klinický nález - ťažké poúrazové obmedzenie rozsahu pohyblivosti Th-L chrbtice s koreňovým dráždením Th X.-XI. vpravo. Taktilná hypestézia trupu vpravo v dermatóme X. - XII.. Senzitívna polyneuropathia dolných končatín s poruchou polohocitu, ak aj s poruchami taktilnej, termickej a algickej citlivosti na podklade pooperačného arachnopatického jazvenia po prednej spondylodéze Th-IX.-XII.. Stav je trvalý bez perspektívy zlepšenia. Naopak, je odôvodnený predpoklad progresie polyneuropatického aj musculodynamického klinického nálezu. Na základe uvedených záverov posudku znalec stanovil bodové hodnotenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia ku dňu XX.XX.XXXX podľa zákona č. 437/2004 - článok č. 304/f na 1000 bodov a článok č. 432/a na 30 bodov, t.j. celkom 1030 bodov. Pri prepočte bodového hodnotenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na euromenu podľa zákona č. 382/2004 a zákona č. 437/2004 Z.z. pri výške 1 bodu 22,66 € ohodnotil znalec výslednú sumu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na sumu 23.339,80 €. Podľa vyjadrenia strán sporu v konaní pred súdom žalovaný uhradil žalobcovi z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia ďalšiu sumu vo výške 10.000,--€.

7. Rozhodnutím Úradu práce, soc. vecí a rodiny U. Š. M. D. XX.XX.XXXX bolo žalobcovi vyhovené jeho žiadosti o vyhotovenie preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na poklade predloženého lekárskeho posudku zo dňa XX.XX.XXXX vypracovaného z lekárskeho nálezu a aktuálnych odborných vyšetrení.

8. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa X.X.XXXX bol žalobcovi priznaný invalidný dôchodok v sume 132,60 € mesačne.

9. Z predloženej správy R.. G. Š., O.., s.r.o. vyplýva, že žalobca je osobnosť s prejavmi psychosomatickej podráždenosti následkom psychickej traumy, úrazu, onemocnenia s poruchami prispôsobenia. Má znížený vnútorný energetický výkonový potenciál, z ktorého dôvodu je vhodná psychoterapia.

10. Žalobca R. Y. v konaní pred súdom uviedol, že pred dopravnou nehodou bol úplne v pohode, chodil do práce, von s deťmi - chodili sa spolu korčuľovať, bicyklovali sa spolu, chodili spolu plávať na jazeru, hrával s nimi futbal, avšak v súčasnej dobe sa nemôže deťom naplno venovať. V súčasnej dobe sa s nimi chodí len prechádzať, nakoľko dané činnosti už nemôže vykonávať. Veľmi ho to mrzí. Pred dopravnou nehodou bol aktívny človek, hrával aj volejbal, bol činný v dobrovoľnom hasičskom zbore. Momentálne žiadne záujmy nemá, nakoľko ho nič nebaví. Pred dopravnou nehodou robil doma rôzne práce, ktoré v súčasnej dobe nemôže vykonávať. Pokiaľ ide o zamestnanie predtým v práci vykonával funkciu vodiča z povolania, avšak vzhľadom k tomu, že po dopravnej nehode nemôže dlho sedieť, bol preradený na inú prácu. Pokiaľ dlho sedí, tak mu tŕpnu nohy. Zamestnávateľa nezmenil, naďalej pracuje na W. Y., avšak vykonáva práce na zbernom dvore, nie prácu šoféra ako predtým. Dopravnú nehodu zapríčinil R. Ď., nakoľko išiel nezodpovedne a predbiehal dve autá. V tom čase boli obaja spolu na súťaži ako požiarnici. Žalobca pripustil, že R. Ď. sa ospravedlnil jemu a jeho manželke, veľmi ho daná situácia mrzela, avšak mu neposkytol žiadnu peňažnú ani inú materiálnu pomoc. Žalobca uviedol, že vinníkovi dopravnej nehody odpustil, avšak nevie sa s následkami danej dopravnej nehody zmieriť, nakoľko zostal prakticky mrzák. Cíti to ako nespravodlivosť.

11. Svedkyňa H. K., svokra žalobcu, v konaní pred súdom uviedla, že žalobca bol pred dopravnou nehodou akčný človek, chodil robiť napríklad do hory, pomáhal aj im pri rôznych prácach okolo domu. Po dopravnej nehode ho však v priebehu jedného roka museli dvakrát operovať, preto nevládze, nemôže dlho sedieť a byť v jednej polohe. Pokiaľ im v súčasnej dobe pomáha, tak nemôže vykonávať žiadne ťažké roboty ako predtým, ale len hrabať seno a pod. Po danej dopravnej nehode sa vrátil v zamestnaní na tú istú pozíciu, ktorú však nezvládal, preto ho preradili na zberný dvor. Momentálne majú v rodine menej peňazí, nakoľko zarába menej ako predtým. Po dopravnej nehode bol na tom psychicky zle, s dcérou sa hádali, nevládal, bol u psychiatra, ktorý mu predpísal tabletky na upokojenie. Momentálne je po psychickej stránke trošku lepšie, v súčasnej dobe je na liečení. Naďalej však upadá do rôznych

psychických stavov, nakoľko ho trápi to, že nemôže robiť rôzne veci. S dcérou chodia v súčasnej dobe na prechádzky do prírody, iné činnosti nevládze vykonávať ako predtým. Predtým pracoval ako dobrovoľný hasič, momentálne do zboru už nechodí.

12. Svedok H. K., svokor žalobcu, v konaní pred súdom uviedol, že pred dopravnou nehodou bol žalobca šikovný, vždy mu pomohol, pokiaľ potreboval s niečím pomôcť. Momentálne mu už nepomáha, nakoľko jeho zdravotný stav je dosť vážny. V práci bol preradený na horšie platenú prácu. Pokiaľ predtým sa venoval deťom, v súčasnej dobe je jeho fyzická aktivita obmedzená. S deťmi predtým chodili na lúky, hrali sa, chodili sa kúpať na jazero a pod., v súčasnej dobe mu chlapci hovorili, že to už nie je také ako bývalo, nakoľko nevládze. Svedok uviedol, že postrehol, že dosť mu to skomplikovalo aj vzťah v rodine.

13. Svedkyňa W. K., partnerka žalobcu, v konaní pred súdom uviedla, že žalobca bol v čase, keď spolu začali žiť, zdatný muž, plný sily, veľa pracoval manuálne, nakoľko bývali v rodinnom dome. Venoval sa aj jej synovi z predchádzajúceho vzťahu, hrali spolu futbal, chodili spolu plávať, robili rôzne bežné aktivity, ktoré v súčasnej dobe nemôžu vykonávať pre jeho zlý zdravotný stav. Asi jeden a trištvrte roka nemohol syna zobrať ani na ruky, hrať sa s ním a pod.. Momentálne boli spolu plávať na jazere. Taktiež boli spolu korčuľovať, avšak žalobca nemohol korčuľovať pre svoj zdravotný stav, pomohol jej len chlapcov obuť a pozeral sa na nich. Taktiež pokiaľ ide o pracovnú činnosť, predtým zvládal všetko, avšak v súčasnej dobe má bolesti pokiaľ manuálne pracuje. Obmedzilo to aj ich intímny život. Pred dopravnou nehodou robil vodiča, v súčasnej dobe ho preradili na zberný dvor na inú pracovnú pozíciu, nakoľko nemohol dlho sedieť, mal pri tom bolesti. Do práce sa vrátil až po trištvrte roku od dopravnej nehody, s tým že spočiatku vykonával činnosť vodiča, avšak neskôr musel zmeniť pracovnú činnosť. Počas tohto obdobia bol znovu operovaný na krčnú chrbticu a neskôr mu zistili aj Crohnovu chorobu. Momentálne z aktivít, ktoré predtým vykonával môže plávať, chodia sa spolu prechádzať, avšak nemôžu chodiť na také dlhé túry ako predtým, nakoľko má žalobca bolesti, nemôže dlho stáť ani sedieť. Pred dopravnou nehodou bol v pohode, bol usmievavý, výrečný, po dopravnej nehode mali ťažké chvíle. Musí navštevovať psychiatra, berie lieky. Pokiaľ ide o činnosť dobrovoľného hasiča, tú už nevykonáva vôbec, zrejme má z toho strach. Keď bývali na R., tak chodil každý mesiac na rôzne súťaže s daným zborom, avšak momentálne s nimi nechodí. Svedkyňa pripustila, že čiastočne je tomu tak preto, že sa žalobca musí poobede venovať deťom, nakoľko ona v práci smenuje, preto im na koníčky nezostáva čas. Žalobca sa nemôže s deťmi ani bicyklovať ako predtým, nakoľko pri bicyklovaní cíti bolesti. Taktiež nemôže syna dvíhať na ruky. Svedkyňa taktiež potvrdila, že vinník dopravnej nehody R. Ď. sa po danej dopravnej nehode ospravedlnil za to čo sa stalo, povedal im, že je mu to ľúto. Aj keď mu to odpustili, stále cítia neprávosť, nakoľko viedol motorové vozidlo veľmi nezodpovedne.

14. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

15. Podľa § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

16. Podľa § 4 ods. 1, 4 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve. Poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa § 3 ods. 1, 2 zák. č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia, náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov. Náhrada za bolesť sa poskytuje na

základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za bolesť sú ustanovené v prílohe č. 1 v I. a III. časti.

18. Podľa § 4 ods. 1, 2 zák. č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia, náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

19. Žalobca sa danou žalobou domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch z titulu zásahu do jeho osobnostných práv v súlade s ustanovením § 11 - 13 Občianskeho zákonníka, ktorá mu bola spôsobená dopravnou nehodou, ktorej vinníkom bol R. Ď.. Motorové vozidlo bolo pre prípad škody poistené u žalovaného. Z titulu zásahu do práva žalobcu na zdravie, rodinný život a ľudskú dôstojnosť, žalobca požadoval od žalovaného nemajetkovú ujmu vo výške 20.000,- €. V súlade s ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka má každá fyzická osoba právo na ochranu svojej osobnosti, a to najmä na ochranu života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Fyzická osoba má pritom právo domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie, pričom výšku náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Z uvedeného vyplýva, že súčasťou osobnostných práv je aj právo na súkromný a rodinný život, ako aj ľudská dôstojnosť každej fyzickej osoby. Konkrétna výška nemajetkovej ujmy nie je v slovenskej právnej úprave explicitne určená. Je tak ponechaná na voľnej úvahe súdu, ktorá však nemôže byť svojvoľná, súd sa pri danom rozhodovaní musí riadiť zákonnými mantinelmi pre jej priznanie, a tými sú - okolnosti za ktorých k porušeniu práva došlo a závažnosť vzniknutej ujmy. Významnú rolu zohrávajú tiež dôsledky vyvolané na psychickom stave žalobcu. Každý jeden prípad je potrebné posudzovať individuálne a v kontexte všetkých skutočností.

20. Vykonaným dokazovaním nebolo medzi stranami sporu sporné, že dopravnou nehodou zo dňa XX.X.XXXX došlo ku škode na zdraví žalobcu. Žalovaný, ako poistiteľ, prijal svoju zodpovednosť za škodu vzniknutú žalobcovi z titulu škody na zdraví a uhradil mu nároky z titulu bolestného vo výške 8.836,- €, z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 19.725,- €, z titulu nákladov spojených s liečením vo výške 238,02 €. Súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného v tom smere, že žalobcovi neprináleží náhrada za zásah škodcu do jeho práva na ochranu osobnosti v súlade s ustanovením § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže už bol odškodnený podľa iných predpisov, a to podľa § 444 Občianskeho zákonníka v spojení so zákonom č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Súd už v prvom svojom rozhodnutí sp. zn. XXC/XX/XXXX-XX M. D. XX.XX.XXXX konštatoval, že sa jedná o samostatné a vzájomne nezávislé inštitúty, ktoré vyplývajú z koncepcie právnej úpravy, ktorá rozlišuje medzi inštitútom ochrany osobnosti a inštitútom náhrady škody na zdraví. S uvedenými závermi prvostupňového súdu sa stotožnil aj odvolací súd vo svojom zrušujúcom rozhodnutí sp. zn. XXCo/XX/XXXX-XXX M. D. XX.XX.XXXX, keď konštatoval, že ide o dva samostatné, vo svojej podstate autonómne nároky, ktoré môžu byť uplatnené v súvislosti s totožnou skutočnosťou - škodovou udalosťou (napr. dopravnou nehodou) spôsobilou vyvolať dôsledky odôvodňujúce vznik hmotnoprávneho nároku na náhradu škody na zdraví i nároku na náhradu finančného zadosťučinenia vo forme náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. V ďalšom sa preto súd, v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu, zameral na komparáciu dôvodov uplatňovaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a ich kauzalitu k tvrdeným dôsledkom s tým, že takto ustálené zistenia konfrontoval s tým, ktoré uplatňované dôvody už boli žalobcovi kompenzované náhradou škody na zdraví, najmä vo forme odškodnenia sťaženia spoločenského uplatnenia.

21. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že k zásahu do osobnostných práv žalobcu došlo pri dopravnej nehode zo dňa XX.XX.XXXX, ktorú svojim nedbanlivostným konaním spôsobil vodič R. Ď.. Motorové vozidlo, ktorým bola daná dopravná nehoda spôsobená, bolo pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom poistené u žalovaného. Žalobca zdieľal danú cestu s vodičom R. Ď. dobrovoľne. V rámci tohto konania, či trestného konania nebola preukázaná žiadna skutočnosť, ktorá by svedčila o spoluvine žalobcu za spôsobenú dopravnú nehodu, na ktorú by mal súd pri stanovení náhrady prihliadnuť. Za vinníka dopravnej nehody bol uznaný výlučne R. Ď., a to rozsudkom Okresného súdu Ž. Q. F. Y.. M.. XT/X/XXXX. Jedná sa pritom o nedbanlivostný trestný

čin spôsobený nevhodnou technikou jazdy vodiča. Spomínaným protiprávnym konaním vodiča došlo jednoznačne k intenzívnemu zásahu do súkromného života žalobcu, ktorého život, ako aj súkromie bolo dlhšiu dobu ovplyvnené práceneschopnosťou, vykonávanými opakovanými operáciami, jeho život bol sťažený pooperačnými komplikáciami, ktoré si vyžiadali liečenie, ako aj pridruženými ochoreniami, ktorými žalobca trpí aj v súčasnej dobe (Crohnova choroba, depresívna porucha). Z titulu náhrady škody na zdraví vo forme bolestného bolo žalobcovi vyplatené celkom 8.836,- €, ktoré bolo ohodnotené lekárskym posudkom vypracovaným J.. W.Á. R., R.. za nasledovné položky: položka 12b zlomenina nosovej kosti s posunom na počet bodov 40, položka 13b zlomenina nosovej priehradky s posunom - 37 bodov. Za sťaženie spoločenského uplatnenia bolo žalobcovi žalovaným uhradené celkom 19.725,- €, na základe lekárskeho posudku vypracovaného J.. W.Á. R., R.. - za položku 265a deformácia nosa s funkčne významnou poruchou u muža ohodnotená na 50 bodov a lekárskeho posudku D.. J.. H. Š., R.. za položku 304d - stredne ťažké s príznakmi koreňového dráždenia s počtom bodov 430 a na základe znaleckého posudku, ktorý bol pripojený do súdneho spisu v priebehu konania po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu - znalecký posudok č. XX/XXXX-G. vypracovaný znalcom J.. H. E., ktorý doporučil odškodniť sťaženie spoločenského uplatnenia podľa čl. 304f poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice ťažké s koreňovými príznakmi počtom bodov 1000 a článku 432a jazvy kože hrudníka pod ľavou lopatkou po operácii na 30 bodov, teda celkový počet bodov 1030, s tým že strany sporu v konaní zhodne prehlásili, že žalovaný žalobcovi uhradil v priebehu konania z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia ďalších 10.000,- €, teda za sťaženie spoločenského uplatnenia mu bolo uhradených celkom 19.725,- €. Z daného rozpisu jednotlivých dôvodov, z ktorých si žalobca uplatnil u žalovaného nárok z titulu vzniknutých dôsledkov na jeho na zdraví, škodu (či už vo forme bolestného, alebo vo forme sťaženia spoločenského uplatnenia) vyplýva, že žalobca poukazoval na niektoré z daných dôsledkov aj vo svojom žalobnom návrhu, ktorým sa domáhal nemajetkovej ujmy z titulu ochrany osobnosti. Po vykonanej komparatistike dôvodov náhrady škody ako aj vzniknutých dôsledkov súd dospel k záveru, že niektoré z týchto nárokov už boli skompenzované v zlikvidovaných nárokoch uplatnených z titulu škody na zdraví. Je tomu tak v prípade, keď žalobca vo svojej žalobe poukazoval na dĺžku, komplikovanosť a bolestivosť liečenia, keď žalobca podstúpil tri operácie - najprv hrudnú časť chrbtice, následne nosovú prepážku a krčnú časť chrbtice. Taktiež pokiaľ žalobca poukazoval na dôsledky škodovej udalosti v podobe zásahu danej dopravnej nehody do rodinného života žalobcu, do jeho zamestnania a záujmových činností, je nutné konštatovať, že tieto dôsledky už boli plne zlikvidované v poskytnutej kompenzácii za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré bolo odškodnené sumou vo výške 19.725,- €. Vykonanou nevyhnutnou komparatistikou súd však dospel k záveru, že zlikvidovaním nárokov z titulu škody na zdraví (bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia) nedošlo k pokrytiu všetkých nárokov, ktoré si žalobca touto žalobou z titulu zásahu do jeho osobnostných práv uplatňoval. Žalobca vo svojej žalobe poukazoval na to, že situácia vyvolaná danou dopravnou nehodou ovplyvnila jeho psychický stav, kde najprv vyhľadal pomoc psychológa a následne aj psychiatra. Ťažko sa vyrovnával so zmenou svojej životnej situácie, obavami z budúcnosti. Trpel úzkosťou, smútkom, nespavosťou, zmenami nálady, podráždenosťou, pričom psychiater mu diagnostikoval depresívnu poruchu. Uvedené skutočnosti žalobca v súdnom konaní preukázal predložením lekárskej správy z psychiatrického vyšetrenia zo dňa XX.XX.XXXX, kde mu bola diagnostikovaná depresívna porucha, ako aj správou od klinického psychológa zo dňa XX.XX.XXXX, v ktorej klinický psychológ R.. G. Š. O.. konštatovala, že osobnosť žalobcu vykazuje známky psychosomatickej podráždenosti, následkov psychickej traumy, úrazu, onemocnenia s poruchami prispôsobenia a súčasne mu bola doporučená psychoterapia. Z uvedených záverov, ako aj z výsluchu svedkov mal súd za jednoznačne preukázané, že po danej dopravnej nehode sa kvalita života žalobcu pod vplyvom daných okolností podstatne zmenila, v negatívnom zmysle slova. Pokiaľ bol žalobca pred dopravnou nehodou plne sebestačným človekom s množstvom záujmov a koníčkov, so zabehnutým spôsobom rodinného života, po danej dopravnej nehode sa jeho život od základov zmenil, čo sa prejavilo aj v jeho psychickom prežívaní. Z prevedeného dokazovania mal súd za jednoznačne preukázané, že žalobca vnímal okolnosti danej dopravnej nehody a zhoršenia jeho zdravotného stavu veľmi bolestivo a ťaživo, o čom svedčí to, ako už bolo konštatované vyššie, že musel vyhľadať aj psychiatrickú pomoc s následnou medikamentóznou liečbou. Pokiaľ žalobcu všetci svedkovia opisovali pred dopravnou nehodou ako veselého, večne usmiateho človeka, po dopravnej nehode začal trpieť depresívnou poruchou, ktorá mala dopad na kvalitu jeho života vo všetkých sférach. Z uvedeného dôvodu súd opakovane poukazuje na to, že nemajetková ujma sa v zmysle ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka premieta do psychickej sféry fyzickej osoby a do jej postavenia v spoločnosti. Preto je potrebné ju dôsledne odlišovať od majetkovej ujmy, a to vrátane ujmy na zdraví s majetkovými dôsledkami a inej nemajetkovej ujmy vzniknutej ako priamy dôsledok zásahu do telesnej integrity fyzickej osoby, za ktorú sa náhrada poskytuje

podľa iných predpisov (rozhodnutie NS SR z 28.05.2014 sp. zn. 6Cdo/65/2013 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR pod R 1/2015). Najvyšší súd SR v danom rozhodnutí judikoval, že nie je vylúčené, aby napríklad v dôsledku spôsobenia dopravnej nehody spojenej so zásahom do práva na ochranu zdravia vznikli dotknutej osobe nároky vyplývajúce z ustanovení o náhrade škody, ako aj ustanovení o ochrane osobnosti. Vyplýva to z rozdielnosti účelu oboch inštitútov, ktoré sledujú odstránenie, resp. zmiernenie iného druhu ujmy pri rozličných predpokladoch zodpovednosti (objektívna a subjektívna zodpovednosť, odlišný výpočet výšky náhrady spôsobenej ujmy a pod.). Súd má preto aj v danom prípade za to, že náhradou škody na zdraví neboli zlikvidované všetky nároky žalobcu, ktoré mu vyplývajú zo zásahu danej dopravnej nehody do jeho osobnostnej sféry, a preto je potrebné daný zásah odškodniť. Inak povedané, žalobcovi boli zlikvidované náhradou bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia všetky dôsledky, ktoré u neho vznikli vo fyzickej sfére osobnosti (či už vytrpené bolesti, alebo sťaženie jeho uplatnenia z pohľadu činností, ktoré vykonával v rodinnom, resp. v pracovnom živote), avšak nie tie, ktoré vznikli v psychickej sfére jeho osobnosti (v jeho prežívaní, zásahu do jeho dôstojnosti, a pod.). Pri určovaní výšky náhrady sa súd riadil okolnosťami danej dopravnej nehody ako aj závažnosťou ujmy, ktorá vznikla v súkromí a živote žalobcu, zásahom do jeho ľudskej dôstojnosti, avšak na druhej strane prihliadol aj ku tej skutočnosti, že išlo o stav prechodný, ktorý trval určitú dobu. Ako potvrdil právny zástupca žalobcu, žalobca už v súčasnej dobe nepotrebuje psychiatrickú pomoc a medikamentóznu liečbu neužíva a jeho stav je v súčasnej dobe plne kompenzovaný. S prihliadnutím na všetky uvedené skutočnosti má súd za to, že takto stanovená nemateriálna ujma finančnej povahy je primeraná okolnostiam prípadu, závažnosti ujmy, ktorá bola žalobcovi v jeho osobnostných právach spôsobená.

22. Vzhľadom k tomu, že žalobca sa žalobou domáhal priznania nemajetkovej ujmy vo výške 20.000,- €, súd žalobu vo zvyšnej časti prevyšujúcej sumu 1.000,- € zamietol.

23. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

24. Súd taktiež zamietol žalobu žalobcu aj v časti, v ktorej žalobca požadoval priznať z nemajetkovej ujmy aj úrok z omeškania, a to od okamihu uplynutia lehoty na dobrovoľné splnenie povinnosti zo strany žalovaného v súlade s ustanovením § 11 ods. 6, 7 zák. č. 381/2001 Z.z. v spojení so žiadosťou žalobcu o prerokovanie jeho nároku. Súd sa nestotožňuje s názorom žalobcu, že žalovaný sa dostal do omeškania od daného dátumu, keďže žalovaný reálne môže žalobcovi uhradiť nemajetkovú ujmu až na základe právoplatného rozhodnutia súdu, a to v lehote, ktorú súd určil vo výroku rozhodnutia (viď napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 185/2011). Ako už súd konštatoval vyššie, o tom, či žalobcovi vznikne v tom ktorom prípade právo na náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch, ako aj o rozsahu tejto ujmy rozhoduje výlučne súd, a preto žalovaný môže plniť len na základe jeho právoplatného rozhodnutia. Pokiaľ žalobca vo svojej žiadosti uviedol sumu nemajetkovej ujmy, s ktorou žalovaný nesúhlasil, žalovaný nemohol inak ako vyčkať na právoplatné rozhodnutie súdu, ktorý výšku tejto nemajetkovej ujmy ustálil v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami. Z uvedeného je potom zrejmé, že žalovaný sa nemohol dostať do omeškania so zaplatením nemajetkovej ujmy skôr ako uplynutím lehoty na plnenie, ktorá je stanovená súdom v súdnom rozhodnutí.

25. O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal žalobcovi plnú náhradu trov konania, aj keď žalobca nebol v celom rozsahu úspešný, avšak vzhľadom k tomu, že sa jedná o konanie o priznanie finančnej nemajetkovej ujmy, ktorej priznanie závisí od voľnej úvahy súdu, teda žalobca nemohol v čase podania žaloby presne určiť výšku svojho nároku. O vyčíslení trov konania rozhodne súd prvej inštancie v súlade s § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konania končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Toto právo nemajú strany sporu, ktoré sa vzdali práva podať odvolanie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.
Ak povinný neplní dobrovoľne to čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie.